

Vi lægger også meget vægt på, at det økologiske og ressourcemæssige aspekt samt beskæftigelse og uddannelse indgår i de overordnede principper. Som en konsekvens af dette mener vi, at det er nødvendigt, at kulturmiljøarbejdet i langt højere grad integreres i både region-, kommune- og lokalplanlægningen som en forpligtelse.

Vi er derfor godt tilfredse med den statslige udmelding om at sikre kulturhistorien i landskabet i regionplanrevisionen i 1997. Men det må ikke blive en engangsforetagelse. Hvis kulturmiljøet reelt skal blive den tredje dimension i miljøpolitikken, så skal det være en vedvarende forpligtelse. Herved er der på en helt naturlig måde også mulighed for at inddrage befolkningen i beslutningsprocessen. Den tredje dimension bliver mest nærværende for befolkningen, når den er til stede både i den offentlige debat og i de daglige politiske valg.

Et helt aktuelt eksempel, som afspejler de vanskelige, men nødvendige afvejninger, der skal foretages af bl.a. de naturmæssige og kulturhistoriske interesser, er debatten om Gudenåen, Tangeværket og Tange Sø.

Der kan naturligvis også være brug for særlige faglige råd, som skal være rådgivende over for de folkevalgte beslutningstagere i et tæt samspil med grønne organisationer, bevaringsforeninger og enkelte personer. Men sådanne råd skal dog ikke tillægges myndighedskompetence. De politiske valg skal foretages af folkevalgte. Men det er også vigtigt, at der opbygges viden og kompetence på kulturmiljøområdet både i de kommunale og amtskommunale forvaltninger.

Videnopbygning og information er en forudsætning for aktiv deltagelse og debat samt et kvalificeret beslutningsgrundlag om kulturmiljøets fremtid.

Siden 1990 er der på baggrund af drøftelser i Folketinget udarbejdet 46 kommuneatlaser med bygninger og bymiljøer, der er vurderet bevaringsværdige. Og erfaringerne fra bl.a. Lemvigforsøget er meget positive. Kommuneatlasen er et godt redskab i vurderingen af, hvilke kategorier af bygninger der er bevaringsværdige og værdige til fredning.

Det er også nødvendigt, at der er penge til rådighed f.eks. i form af en bevaringsfond, så det ikke bare bliver ved registreringen. Formålet er jo at få bevaret værdifulde bygninger for eftertiden. Derfor mener vi i SF, at alle kommuner skal udarbejde et kommuneatlas over beva-

ringsværdige bygninger. For at styrke den folkelige deltagelse mener vi, at det ville være godt, hvis foreninger på bygningskulturområdet fik mulighed for at rejse fredningsforslag.

Afslutningsvis vil jeg gerne her tilkendegive, at vi meget gerne nærmere drøfter de forskellige spørgsmål, der er rejst i redegørelsen med henblik på at få gennemført lovgivning på området.

(Kort bemærkning).

Niels J. Langkilde (KF):

SF efterlyste en række konkrete forslag, og det er helt naturligt at gøre det, for redegørelsen indeholdt ikke så mange konkrete forslag, men jeg vil da godt høre, hvad SF's ordfører siger til de forslag, som er fremsat af Venstre og De Konservative, og som Socialdemokratiet også har støttet, om at overføre nogle af byfornyelsesmidlerne til brug for de fredede og bevaringsværdige bygninger.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Det vil jeg jo naturligvis meget gerne kommentere. Det vil vi gerne se på, for i nogle sammenhænge vil der naturligvis være spørgsmål, når man er i gang med en byfornyelse, om, at der jo også er tale om bevaringsværdige bygninger, og det bør tænkes ind i en sammenhæng.

Jeg kan forstå, De Konservative også er indstillet på, at der skal være flere midler til området. Det vil vi meget gerne være med til. Det er og bliver det store problem, at der ikke bliver lavet noget, fordi der er alt, alt for få midler. Men det handler også om at samle midlerne og kombinere midlerne i en samlet indsats.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Lad mig indledningsvis nævne fire grunde til, at det er vigtigt at debattere beskyttelsen af kulturmiljøområdet.

For det første fordi bygningsbevarelse er ressourcebesparende. Det er oftest bedre at bevare de gamle bygninger end at bygge nyt.

For det andet fordi det kulturhistoriske landskab og dets bygninger giver holdepunkter for erindringen. Det er her, vi finder de fysiske manifestationer af historiens gang, det er med andre ord også her, vi bliver mindet om vore rødder.

Det sidste bliver så meget desto vigtigere i en tid præget af kulturelt opbrud. Det giver tryghed og følelse af at høre til, når øjet finder kirketårnet derude i horisonten eller finder det spir,